

Elementy projektu

KSIAŻKA

Książka „Koziołki, rury i czarcie ogony” to zbiór 10 legend, które w nieskomplikowany, ale rozwijający dziecięcą wyobraźnię sposób przybliżają najmłodszym historię Poznania, opartą na najbardziej znanych legendach związanych z miastem.

Obok doskonale znanych opowieści (np. o spotkaniu Lecha, Czecha i Rusa czy o dwóch koziołkach z ratuszowej wieży) znajdują się w niej także odpowiedzi na pytania: jakie rury można zjadać, jak wielki kościół da się zbudować na wołowej skórze, dlaczego diabły chciały zatopić Poznań i skąd wzięła się nazwa jednej z części Poznania – Chwaliszewa.

Legendy zostały zebrane, wnikliwie przestudiowane i starannie opracowane przez Pawła Cieliczkę, historyka i literaturoznawcę. Następnie pedagogożka, przyjaciółka dzieci i książek, Małgorzata Swędrowska, ubrała legendy w przyjazne najmłodszym słowa i skojarzenia. Na koniec graficzka i wrażliwa obserwatorka świata, Joanna Bartosik, opowiedziała wszystkie historie ilustracjami.

Tak powstały „Koziołki, rury i czarcie ogony” zachęcające dzieci do czytania/słuchania tego, co ukryte w słowach, oraz czytania/patrzenia na to, co znajduje się w ilustracjach. Ilustracje wychodzą poza tekst, czyniąc opowieści jeszcze bardziej plastycznymi i otwartymi na wyobraźnię dzieci. A i dla dorosłego mogą – mamy nadzieję – stanowić ciekawy kontekst.

MAŁGORZATA SWĘDROWSKA – nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego, wykładowczyni na UAM w Poznaniu, twórczyni koncepcji czytania wrażliwego, animatorka warsztatów literackich i spotkań z dziećmi, popularyzatorka literatury dziecięcej. Autorka artykułów oraz książek, m.in. „Elementarza w podskokach”. W 2016 roku nominowana przez Polską Sekcję IBBY do nagrody za upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, a w 2018 roku uhonorowana nagrodą Pegazika.

JOANNA BARTOSIK – doktorantka na Wydziale Grafiki i Komunikacji Wizualnej na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Projektuje i ilustruje książki, bierze udział w wystawach i konkursach, a także organizuje warsztaty dla dzieci i młodzieży. Książki z jej ilustracjami były wielokrotnie nominowane (m.in. nominacje graficzne w konkursie Polskiej Sekcji IBBY „Książka Roku 2015” i „Książka Roku 2016”) i nagradzane (m.in. nagroda dla serii „RAZ, DWA, TRZY” w IX Konkursie Literatury Dziecięcej im. Haliny Skrobiszewskiej i wpisanie książek na Listę Skarbów Muzeum Książki Dziecięcej).

Teksty legend: Małgorzata Swędrowska

Ilustracje i skład: Joanna Bartosik

Wybór legend i pomysłodawca szlaku legend w ramach PBO 2017: Paweł Cieliczko

Koordinacja merytoryczna: Izabela Kotlarska

Redakcja: Anna Mieszkała, Izabela Żuk

Korekta: Karol Francuzik

Wydawca: Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT, dyrektor Robert Mirzyński

Copyright ©: CTK TRAKT 2018

Wydanie pierwsze, Poznań 2018

Druk: Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak sp. j.

ISBN wersja drukowana: 978-83-62415-27-4

ISBN wersja online: 978-83-62415-28-1

PAPIEROWY TEATR KAMISHIBAI

Kamishibai (*kami*=papier, *shibai*=sztuka) to japoński teatr ilustracji. Wywodząca się z Japonii sztuka głośnego czytania i opowiadania – głównie dla dzieci. Ilustracje opowiadają historie, a każda plansza przedstawia kolejny fragment opowieści.

Na potrzeby naszego projektu Stowarzyszenie Zielona Grupa opracowało treści dwóch legend, dostosowując je do tej wyjątkowej formy, a Joanna Bartosik stworzyła autorskie ilustracje. Tak powstały dwa papierowe teatry *kamishibai* z legendami „O założeniu Poznania” i „O tym, jak diabły chciały zatopić Poznań”.

Obie opowieści zostały wydane w formie kart (po 15 kart każda) i wraz ze skrzynkami *butai* i przewodnikiem/instrukcją obsługi będą od jesieni dostępne w poznańskich bibliotekach.

Adaptacja tekstu na potrzeby kamishibai w oparciu o legendy spisane przez Małgorzatę

Swędrowską – Urszula Ziober, Stowarzyszenie Zielona Grupa

Ilustracje: Joanna Bartosik

Skład: Stowarzyszenie Zielona Grupa

Korekta: Karol Francuzik

Wydawca: Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT, dyrektor Robert Mirzyński

Copyright ©: CTK TRAKT 2018

Wydanie pierwsze, Poznań 2018

ISBN (O założeniu Poznania): 978-83-62415-29-8

ISBN (O tym, jak diabły chciały zatopić Poznań): 978-83-62415-30-4

FOLDER / GRA MIEJSKA

Poznański Szlak Legend dla Dzieci to trasa kulturowa wiodąca po placach, ulicach, kościołach i kamienicach Starego Miasta. Po miejscach, gdzie poznańskie legendy pozostawiły w mieście swój ślad: czy to wysoko w górze – na szczytach wież albo dachach kamienic, czy to nisko na chodniku, bruku, na ścianach kościołów.

By zachęcić do wyruszenia w trasę i ich odkrycia, powstał folder z mapą przedstawiającą trasę Szlaku, ale też z ekscytującą grą miejską, która pozwoli dzieciom i dorosłym wspólnie przeżyć tę przygodę.

Folder można pobrać ze strony internetowej www.szlaklegend.pl. Jest także dostępny w punktach:

- Brama Poznania (ul. Gdańska 2, Poznań)
- Informacja Turystyczna - Stary Rynek (Stary Rynek 59/60, Poznań)
- Centrum Inicjatyw Rodzinnych (ul. Franciszka Ratajczaka 44, Poznań)
- Centrum Inicjatyw Senioralnych (ul. Mielżyńskiego 24, Poznań)

Zadania: Małgorzata Swędrowska

Ilustracje i skład: Joanna Bartosik

Mapa na podstawie planów GEOPOZ: Joanna Bartosik

Korekta: Karol Francuzik

Koordinacja i produkcja Poznańskiego Szlaku Legend dla Dzieci: Anna Gruszka, Anna Mieszala, Izabela Żuk

Wydawca: Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT, dyrektor Robert Mirzyński

Copyright ©: CTK TRAKT 2018

NAGRANIA – OPOWIEŚCI BAJARSKIE

„Legenda żyje, gdy jest opowiadana” – bo legenda to właśnie przede wszystkim historia, która niesiona z ust do ust, wzbogacana jest fantazją każdego kolejnego opowiadacza.

Dlatego też na stronie internetowej wszystkie nasze legendy znaleźć można też w wersji bajarskich opowieści Katarzyny Jackowskiej-Enemuo. Jak sama o sobie mówi: nomadka, muzykantka i opowiadaczka historii. Od dziesięciu lat opowiada – bajki, baśnie, historie prawdziwe i zmyślane, dzieciom i dorosłym.

Jej autorskie interpretacje legend przedstawionych w książce „Koziołki, rury i czarcie ogony” nie są typowym audiobookiem – bo to nie tylko zapis książki w wersji audio, ale coś znacznie więcej. Opowieść, zgodnie z fantazją opowiadaczki, wychodzi poza zapisany tekst, uzupełnia ją i rozwija wyjątkowe tło muzyczne, które stworzyli świetni muzycy: Iwona Sojka, Adam Cudak i Marcin Sojka.

Oto co Katarzyna Jackowska-Enemuo powiedziała nam o pracy nad projektem:

„Opowiedzieć legendę – to wcale nie jest proste. One dotyczą konkretnych miejsc, które są dla nas często odległe, nieznane, anonimowe... Dlatego Poznański Szlak Legend dla Dzieci to było wyzwanie!

Trzeba było ten Poznań trochę poznać, a trochę go wyczarować. Bardzo chciałam, żeby te legendy nie były tylko okruszkami historii, czymś, co po prostu należy wiedzieć. Chciałam, żeby były historiami, które żyją, które ożywiają miejsca i które można z przyjemnością opowiedzieć innym.

Dlatego na przykład w ogóle zrezygnowałam z zabawy w historyczną poprawność – zwłaszcza gdy chodzi o muzykę. Większość melodii towarzyszących opowieściom to tradycyjna muzyka z różnych stron Europy, choć pojawiają się tu też elementy średniowieczne, jedna melodia wielkopolska, trochę improwizacji i autorskie utwory. Również z tego powodu razem z producentkami projektu zdecydowałyśmy, że będziemy unikać dźwięków naśladowanych (z jednym wyjątkiem – niespodzianką!). Chciałyśmy, żeby sama opowieść i muzyka – tak jak to się dzieje w sytuacji opowiadania na żywo – poprowadziły słuchaczy w inne światy. Mam nadzieję, że się udało!”.

Teksty legend: Małgorzata Swędrowska

Wybór legend i pomysłodawca szlaku legend w ramach PBO 2017: Paweł Cieliczko

Interpretacja, opowieść i opracowanie muzyczne: Katarzyna Jackowska-Enemuo

Muzyka do legend:

01. Branle des chevaux (średniowieczny taniec z Szampanii)

02. Improwizacja na motywach muzyki dawnej

03. Improwizacja

„Nowak” (muz. Iwona Sojka)

04. Improwizacja

Warmish (muz. Iwona Sojka)

05. Baran (tradycyjny taniec wielkopolski)

07. Schottish (taniec, tradycyjna melodia duńska),

Geampara (taniec rumuński, tradycyjna melodia z Mołdawii rumuńskiej)

09. Polka Łosia (tradycyjna melodia polska)

10. Diabełek (muz. Katarzyna Jackowska-Enemu)

Wykonanie muzyki: Iwona Sojka, Adam Cudak i Marcin Sojka

Realizacja i montaż: Marcin Sojka

Miks i mastering: Antoni Sojka

Copyright ©: CTK TRAKT 2018